

MISIONARUL VIEȚII CRESTINE

MIE MI-ȚI FACUT (MATEI 25)

Nu primești pe străin, ci pe Hristos. Nu dai săracului ci lui Hristos. Dacă nu le faci acestea ca pentru El, nici nu le mai face. Săracii sunt doftorii ranelor noastre

Dacă tu primești pe străin ca pe Christos, de nimic nu te vei rușina, ci încă mândrește-te chiar pentru aceasta;—iară dacă nu-l primești ca pe Christos, nici nu-l primi. „Cel ce vă primește pe voi, zice, pre mine mă primește“ (Mat. 10,40). Dacă nu-l primești astfel, nici plată nu vei avea.

Abraam a primit pe niște oameni călători, după cum credea el, și nu toate îngăduia slugilor, ci și femeii sale a poruncit ca să frământa făina, deși avea trei sute-opt-spre-zece slugi, printre cari desigur că erau și femei: dară el a voit ca răsplata să o aibă întreagă împreună cu femeia sa, nu numai în cheltueli ci și în slujbă.

Chiar dacă dai milostenie săracilor, să nu iai ca o înjosire de a le da prin tine însuți, căci nu dai săracilor, ci lui Christos. Dară atunci cine ar fi atât de ticălos, încât să ia ca o înjosire de a întinde mâna (de a da ajutorul) lui Christos? Aceasta este ospitalitate adevărată, de a face așa ca pentru Dumnezeu. Dară dacă tu poruncești cu trufie a i se da milostenie, ca și cum a-i porunci să te bucuri de înțetate până și aici, apoi aceasta nu este iubire și îngrijire de străini, Străinul are nevoie de multă îngrijire, și deci este da dorit ca chiar și după atâtea îngrijiri tu să nu te rușinezi.

Și fiindcă faptul de a cere milostenie este de așa natură, încât cel ce are nevoie de ajutorul altora să se rușineze, apoi tu prin marea îngrijire și mângăere ce-i vei da trebuie a-i alunga rușinea, și a-i arăta cu cuvântul și cu fapta, că cel ce face bine nu ești tu, ci încă însuți tu ești care suferi, în cazul de față mai mult ție și se face bine, decât aceluia. Astfel că prin buna intențiune ce o ai către dânsul, îi covârșăști rușinea ce o avea mai înainte „Pre dătătorul de bună voe îl iubește Dumnezeu“ (II.Cor. 9,7.)

Tu mai cu seamă datorești mulțămiri săracului, prin faptul că vei lua plata. Dacă n'ar fi săraci, cele mai multe din păcate nu le-am putea tăia; așa că săracii sunt doftorii ranelor tale, iar doftoriile ce ți-le prezintă sunt chiar mânele lor. Nu atât aduce vindecarea doftorul când întinde mâna și dă bolnavului doftoria, pe cât aduce săracul, căci când el

întinde mâna și primește dela tine milostenia, este buretele, așa zicând, care șterge păcatele tale. Ai dat argintul din punga ta, dară odată cu el a eșit și păcatele ce le aveai. Astfel sunt și Preoții, după cum și zice: „Păcatele popoului meu vor mânca“ (Osie 4,8). Așa că tu mai mult iai decât dai, mai mult bine și se face ție, decât ai făcut tu. Imprumuți pe Dumnezeu, iară nu pre oameni; îți sporești bogăția, iară nu o împuținezi, și o vei împuțina atunci când tu nu vei da.

Nu umbla după cei ce sunt în îmbelșugare, ci după cei strămtorați, după cei necunoscuți, cari sunt streini pentru cei mai mulți, „Intrucât, zice, ați făcut unuia dintr-acești frați ai mei mai mici, mie ați făcut“ (Mat. 25. 40).

Nu da mai marilor bisericești ca să împartă milostenia ta la săraci, ci tu fă cea slujbă ca astfeli să iai plată nu numai pentru că ai cheltuit, ci și pentru că ai slujit. Dă cu mâinile tale, deci, tu singur samănă ogorul. Aici nu este nevoie de-a înfige plugul în pământ nici de-a înjuga bou, nici de-a aștepta timpul prielnic, nici de-a astupa mai întâi pământul de cioate, și nici de a te lupta cu frigul, de vreme ce această sămânță, sau mai bine zis această sămănare este scutită de orice lucrare de felul acela. Căci tu sameni în ceriu unde nu este frig, nici iarnă și nici altceva de acest fel. Sameni în suflete, unde nimeni nu poate lua ceia ce ai sămănat, ci se păstrează acolo cu toată puterea, cu toată îngrijirea și băgarea de seamă.

Samănă tu singur. De ce te lipsești pe tine însuți de plată? Mare plată este, de a putea economisi și cele ale altora. Plată nu este numai de a da ci și de a economisi bine cele date. Dece dară să nu iai tot tu și această plată?

Deci, fă-te econom al celor ce sunt ale tale, iară la aceasta te hirotonisește însăși milostenia și frica de Dumnezeu. Faptul acesta te izbăvește și de slavă deșartă, repauza-ă și suflete, sfîntește și mâinile, și cugetul îl liniștește, și filosofie te învață, și mai cu bunăvoință te face: faptul acesta face ca tu să tai binecuvântările tuturor, și capul tău să primească binecuvântările văduvelor.

Acest supliment s'a alcătuit în întregime din scrierile Sf. Ioan Gură de Aur.

Căutați Impărăția lui Dumnezeu (Matei 6, 33)

Disprețuește averile, de vrei să ai averi, fii sărac, de voești a te îmbogăți

Dumnezeu ni-a încredințat o taină atât de mare, în timp ce noi nu-i încredințăm nici banii. El ne spune: „Încredințați-le acelea mie; nimeni nu le va răpi; nici molia nu le va roade, nici hoții nu le vor fura“, și ne făgăduiește însutit a ne da, și noi totuși nu ne convingem. Deși noi nu luăm nimic mai mult dela cei cari am depus banii noștrii, de cât cecece am fost depus, și încă atunci să fim mulțumiți. „Chiar furul de ți-le-ar răpi aici, zice, punele în socoteala mea; nu-ți voi zice: le-a furat tâlharul, sau le-a ros moliile“. Însutit El dă în schimb aici, iară acolo va da și vieța veșnică, și totuși nimeni nu pune spre depozitare. „Dar, zici tu, târziu îmi va înapoia“ Apoi și aceasta este un semn mare al darului său celui nepovestit, de a nu răsplăti aici în veața aceasta trecătoare, — sau mai bine zis, chiar și aici răsplătește însutit.

Căci spune-mi: oare Pavel n'a lăsat aici cuțitul lui de curălar? Petru n'a lăsat aici trestia și undița? Matei n'a lăsat vama? Și oare nu li se deschidea lor întreaga lume mai mult chiar decât împăraților? Oare nu puneau toți la picioarele lor averile? Oare nu-i luau pe dânșii de Domni și stăpânitori? Oare nu încredințau în mâinile apostolilor până și sufletele lor? Oare nu cu toții atârnav de voința acelorora? Oare nu chiar și pe dânșii se puneau în rândul robilor lor? Și oare acum chiar nu vedem noi petrecându-se multe de acest feliu?

Disprețuește, deci, averile, dacă, voești a avea averi: de voești a te îmbogăți, fii sărac. Căci așa sunt faptele cele minunate ale lui Dumnezeu: el nu voește ca tu să devii bogat numai prin propria ta osteneală, ci și prin harul său. „Lasă-mi mie, zice, acestea; tu te îngrijește de cele duhovnicești, ca să cunoști și puterea mea. Fugi de jugul și robia cea dela averi. Până când vei fi supus lor, sărac vei fi; iarăși când vei disprețui averile, vei fi de două ori bogat: și că îți vor curge averi, din toate părțile, și că nu vei avea nevoie de nimic din cele de care au nevoie cei mulți. Căci nu este bogat cel ce are multe averi, ci cel ce nu are nevoie de multe. Așa că intrucât are nevoie de dânsese, întru nimic nu se deosebește împăratul de sărac, fiindcă sărăcia nimic alta nu este, de cât de a avea nevoie de alții; — astfel că și împăratul în privința aceasta este sărac, fiindcă are nevoie de cei stăpâniți de dânsul.

Deci, dacă voești a te învrednici de cele din lume, caută cerul; iar de voești a te bucura și de cele de aici, disprețuești-le, „Căutați — zice împărăția lui Dumnezeu, și toate acestea se vor

Deci, dacă voești a te învrednici de cele din lume, caută cerul; iar de voești a te bucura și de cele de aici, disprețuești-le, „Căutați — zice împărăția lui Dumnezeu, și toate acestea se vor adăuga vouă“ Mat. (6, 33). De ce admiri pe cele mici? De ce stai cu gura căscată la cele ce nu sunt vrednice decuvânt? Până când vei fi sărac Până când cerșetoriu? Caută spre ceriu, gândește te la bogăția de acolo, bateți joc de aur, află că trebuința lui este mică și nebăgată în samă. Mulțămirea de dânsul rămâne aici în această lume trecătoare; și pe câtă deosebire este între un fir de năsip, sau între-o picătură de apă și abizul cel fără sfârșit, pe atâta este între vieța de aici și cea viitoare.

Aceasta nu este proprietate, ci numai întrebuințare; nu este ceva care să o stăpânești pentru totdeauna, fiindcă cum ar putea, fi, dacă murind tu, de voe sau de nevoie alți vor lua toate, ale tale, și aceia iarăși vor lăsa altora, și iarăși aceștia vor da altora? Toți suntem străini iară stăpânul casei este doară mai mult un chiriaș, fiindcă murind el, chiriașul rămâne și se bucură de casă mai mult decât stăpânul ei.

Să facem, deci, cele ce sunt înăuntrul nostru. Nu estecu puțință de a lua cu noi averile și a pleca de aici, — ci cu puțință este de a pleca cu milostenia, și mai drept vorbind, de a o trimite mai dinainte acolo, ca să ne pregătească sălaşuri în locașurile cele veșnice. Se numesc bani, fiindcă ne folosim de dânșii, iar nu pentru că suntem stăpâni; întrebuințarea lor, sau folosința lor o avem numai, nu însă și stăpânirea. Căci spune-mi te rog fiecare proprietate în parte, și fiecare ogor a câtor stăpâni au fost până acum? Și a câtor stăpâni vor mai fide acum înainte? Se vorbește chiar și într'un proverb foarte înțelept — căci noi nu trebuie a disprețui proverbele din popor, dacă au în ele ceva înțelept: „ogorule, zice: al câtor stăpâni ești, și al câtor vei fi?“ „Aceasta să o vorbim și către case. Numai virtutea obișnuiește a călătorie împreună cu noi acolo, numai virtutea trece în vieța cea de acolo.

Deci iubiților să stingem din noi pofta de bani, ca astfel să aprindem pofta decele de acolo. Nu pot ambele aceste două iubiri să stăpânească sufletul omului, căci: „sau pe unul va urî, sau pre altul va iubi, sau de unul se va ținea și de altul nu va griji“ (Mat. 6,24),

Tovărășia în iad nu aduce mângâiere

Căci chiar și pentru această bucurie vor da samă. Să nu-ți închipui, că precum aici a avea tovarăși la nenorociri îți aduce oarecare mângâiere, tot așa va fi și acolo.

Oare tatăl când vede pre fiul său stând în aceeași osândă, va simți el mângâiere, sau poate un adaos la durerile sale? Dară bărbatul când vede pe femeia sa? Dară oamenii când văd pe un om? Oare atunci nu ne vom mișca încă mai mult? Da, de sigur. însă acolo nu vor fi suferinți de acestea, ci cu totul altele: plângere va fi, și crișnirea dinților, văzându-ne unii pre alții, văitându-ne cu toții. Cei ce sunt în sărăcie, oare vom simți vre-o mângâiere în rălele lor, din împărțirea altora la sărăciea aceea?

Și ce va fi atunci, când și fiul, și tatăl, și femeia, și nepoții vor lua aceeași osândă? Dară când noi vom vedea prieteni, vom mai simți oare vre-o mângâiere? Nu vom mai avea, iubitorilor, nici una, ci încă mai mult ni se vor mări rălele ce le vom suferi. Pe lângă acestea apoi, sunt și răle de acelea, care nu pot avea nici-o mângâiere din împărțirea și a altora, prin mărirea lor. De pildă, cineva se găsește în foc, și tot în același foc se găsește și un altul; ei bine cum se vor mângâea ei unul pe altul? Spune-mi te rog: dacă vreodata am căzut în friguri grozave, care nu ni-a lipsit nouă orice mângâiere atunci? Desigur, căci când stăpânesc rălele pe cineva, sufletul lui nu va mai avea grijă să se mângâe. Sau nu vedeți pe femeile care și-au pierdut bărbații, pe câte alte femei încă nu pot număra, care au pățit același lucru? Dară cu toate acestea jălaniea nu a devenit mai mică.

Deci, iubitorilor, să nu ne nutrim cu asemenea speranțe, ci o singură mângâiere să avem: aceea de a ne pocăi pentru cele ce am păcătuit, și de a ne îndrepta pașii pe calea cea bună care duce la ceriu, ca astfel să ne învrednicim de împărăția cerurilor, prin harul și mila Domnului nostru Isus Hristos, căruia se cade slava și stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

Răul de foc curge în clocote

iar noi rîdem și ne desmerdăm și păcătuim fără stială

Deci, cu frică să iubim pre Dumnezeu. Celui drept de sigur că legea nu-i stă înainte. Dacă cei mai mulți făcând binele siliți, iară nu din buna lor voință, și totuși se folosesc în urma fricii ce au, și de multe ori taie dela dânsii poftnle lor, dară încă cei păcătoși? De aceia auzim vorbindu-se de gheena, ca astfel mult folos să tragem din amenințarea și din frica ei. Dacă ar fi urmat ca să-i arunce întrânsa pe ce păcătuiesc, fără ca dinainte să vestească amenințarea de ea, de sigur că mulți ar cădea întrânsa. Dacă chiar și acum, când ni se cutremură sufletul de frică, și încă sunt unii care păcătuiesc cu ușurință, ca și cum nici nu ar fi gheena, dară încă dacă nici nu s'ar fi spus mai dinainte și nici uu

ne-ar fi amenințat, ce răle n'ar face? Astelii că după cum am spus dese-ori — gheena ne arată nouă îngrijirea părintească a lui Dumnezeu, nu mai puțin de cât împărăția cerurilor. Căci gheena conlucrând împreună cu împărăția cerurilor, pe mulți oameni prin frică îi împinge așa zicând în împărăția cerurilor.

Așa dară să nu luăm faptul acesta ca o asprime sau cruzime din parte-i, ci ca o milă și ca o îngrijire părintească și dragosre către noi. Dacă n'ar fi amenințat pe Nineviteni pe timpul lui Iona, de sigur că n'ar fi mai rămas cetatea lor. Dacă n'ar fi amenințat cu gheena cu toții am fi căzut în gheena. Dacă n'ar fi amenințat cu foc, nimeni n'ar fi scăpat de foc.

El voiește a face cu totul contrare celor ce grăiește, ca tu să faci ceiace voiește, Nu voiește moartea păcătosului, însă grăiește de moartea păcătosului, ca nu cumva să cazi în acea moarte. N'a spus numai prin cuvinte, ci a arătat și faptul, ca astfel să fugim de dânsul.

Ca să nu creadă cineva că faptul gheenei este numai o amenințare, ci cum că este gheena cu adevărat, aceasta zice, este învederat de la faptele întâmplare aici. Sau nu ți se pare că potopul este simbol a gheenei, potopul, zic, care a nimic totu prin apă? „Și precum era în zilele cele mai înainte de potop, mânca și bea, se însura și se mărita până în ziua în care a intrat Noe în corabie“. (Mat. 24,38), tot așa era și atunci.

A fost prezis și atunci cu mulți ani mai înainte, — precum și acum se prezice gheena și cu toate acestea nimeni nu este cu băgare de seamă, toți consideră faptul acesta, toți îl cred ca ceva de răs, nici o frică nu are cineva nimeni nu plânge, nimeni nu-și bate pieptul. Răul de foc curge în clocote, para îl ațăță într'una, iară noi rîdem și ne desmerdăm, și păcătuim fără sfială.

Nimeni nu se gândește la ziua ceea, nimeni nu cugetă că cele prezente trec, că toate acestea sunt momentane, de și de altfel lucrurile ne strigă pe fiecare și ne învederează acest adevăr. Morțile cele mai înainte de timp, schimbările lucrurilor ce se petrec chiar încă trăind noi, boalele și alte multe de acest felii nu ne cumișesc.

Și încă prefacerile acestea le-ar putea vedea cineva petrecându-se nu numai în trupurile noastre, ci chiar în însuși stihile lumii. Dară apoi chiar și în diferitele faze ale vârstei noastre, noi pe fiecare zi vedem moartea, și nestatornicia vieții este caracterizată pretutindeni prin nestatornicia lucrurilor. Nici-odată nu rămâne iarnă într'una; nici-odată vară, nici primăvară, nici toamnă într'una, ci toate trec, zboară și se scurg.

Toate trec. Numai sufletul rămâne

Și ce să mai spun? Poate despre flori? Ce voiești? Poate să spun despre demnități, despre împărați, cari astăzi sunt și mâine nu sunt? Despre cei bogați? Poate despre clădirile cele strălucite? Poate despre noapte și zi? Ori despre soare sau despre lună? Dar nu se sfârșește și ea? Și chiar soarele nu este eclipsat de multe ori, oare nu se întunecă, oare nu este și el acoperit de nori?

Nu cumva poate din cele ce vedem rămâne ceva pentru totdeauna? Nimic, ci numai sufletul din noi, dară iată că tocmai de dânsul noi neglijăm! Avem o mare îngrijire pentru cele ce se prefac într'una, ca și cum pare că ar rămâne, în timp ce pentru suflet care rămâne pururea noi nu facem nici-o vorbă, ca și cum s'ar preface și el.

Cutare de pildă, poate face lucruri mari? Până mâine numai, iară după aceasta dispare, dovadă cei ce au făcut lucruri mari, iară acum nicăiri nu se mai văd.

Vieța aceasta este o scenă de teatru, și vis, căci precum când se ridică cortina pe scena teatrului toate se risipesc, și toate visurile zboară când se arată raza luminei, tot așa și acum când se întâmplă sfârșitul unuia, sau sfârșitul obștesc de s'ar întâmpla, toate se strică, toate se nimicesc și dispar. Copacul pe care l-ai plantat rămâne, precum și casa ce ai clădit-o rămâne, în timp ce cel ce a clădit casa, ca și cel ce a plantat copacul se duc și se nimicesc. Și astfel petrecându-se lucrurile, noi nici atunci nu ne sfiim, ci toate le facem ca și cum am fi nemuritori, desmerdându-ne și petrecând într-o desfătărire.

Ascultă ce spune Solomon, el care a avut o mare experiență a faptelor și a lucrurilor prezente. „Ziditu-mi-am case, zice, săditu-mi-am vii, făcutumi-am grădini și livezi, și am sădit întrânsele tot felul de pomi roditori, făcutu-mi-am lacuri de ape, ca să ud dintrânsele dumbrava de lemne odrăslitoare... adunatu-mi-am argint și aur, făcutu-mi-am cântăreți și cântărețe”. (Ecles. 2,4—8). Nimeni cu un cuvânt n'a fost atât de dezmerdat, atât de slăvit; nimeni n'a fost atât de înțelept, și nimănui nu i-au mers lucrurile așa de bine, după cum le-a văzut mai înainte cu mintea sa. Ei, și ce a fost cu aceasta? Cu nimic nu s'a folosit din toate acestea, ci iată-ce spune: „Deșertăciunea deșertăciunilor, toate sunt deșertăciune”. (Ibid. 1,2). Și privește că n'a spus simplu „deșertăciune” ci a pus cuvântul că toate sunt deșertăciune.

Să-i credem lui Solomon care a făcut experiența

Să-i credem deci lui, vă rog, ca unul ce a ajuns la această convingere în urma unei mari

experiențe. Să-i credem, zic, și să ne îndeletnicim cu acele lucruri, unde nu este deșertăciune, unde este adevăr, unde toate sunt sigure și statornice, unde toate sunt zidite pe piatră, unde bătrânețe nu este, unde nu este nimic trecătoriu, unde totul înflorește, unde totul crește și sporește, unde nimic nu este învechit, nimic îmbătrânit, și nici aproape de sfârșit.

Să dorim pe Dumnezeu

Să dorim. vă rog, pe Dumnezeu cu adevărat iară nu de teama gheenii, ci cu dorința de împărăția lui. Căci ce poate fi egal, spune-mi cu a vedea pe Cristos? Nimic. Ce poate fi egal cu a ne bucura de acele bunuri? Nimic. „Cele ce ochiul n'a văzut, zice, și urechea n'a auzit, și la inima omului nu s'a suit, care a gătit Dumnezeu celor ce-l iubesc pre el” (I Cor. 2,9.) Pe acelea să ne silim a le câștiga, iar pe acestea să le disprețuim.

Oare nu de mii de ori ne învinovățim pre noi înși-ne, și ne spunem că vieța omenească nu este nimic? Deci de ce te ocupi de nimic? De ce suferi năcazuri pentru nimic? Poate că vezi clădiri strălucite și privirea lor te înșală? Uită-te imediat la ceriu; întoarce-ți privirea dela petre și coloane spre acea frumusețe, și atunci vei vedea că toate acestea de aici sunt lucruri furnici și țințari. Filosofează cu privirea; ridică-ți cugetul spre cele din ceriu, și de acolo dacă se poate privești spre clădirile cele strălucite de aici, și vei vedea că nu sunt nimic, ci numai niște jucării de copii mici.

Fă pământul cerii

Până când ne vom ținea strânși de pământ, și în tocmai ca viermii ne vom tăvăli în mocirolă? Dumnezeu ni-a dat trupul făcut din pământ, pentru ca să-l ridicăm la ceriu, iară nu ca printrânsul să tragem sufletul la pământ.

Pământesc este trupul meu, dară dacă voi voi, ceresc va deveni. Și de aici privește decâtăcince ne-a învrednicit pre noi, dacă ni-a acordat o astfel de favoare. „Eu am făcut, zice, pământ și ceriu; îți dau însă și ție dreptul de creare: fă pământul ceriu, căci poți”.

Resar soarele peste cei răi și peste cei buni; deci imitează-mă și tu. Dă din ale tale și celor buni și celor răi. Fiind batjocorit, eu sufăr și fac bine celor ce mă batjocorit; imitează-mă și tu, căi poți. Fac bine, nu pentru răsplată; imitează-mă și tu, și să nu faci binele pentru răsplată.

Am aprins luminători, pe ceriu; aprinde și tu astfel de luminări, căci poți. Luminează pre cei rătăciți, căci a mă mă cunoaște mine este mai mare binefacere de cât a vedea soarele pe ceriu.

Sf. I. Gură de Aur.